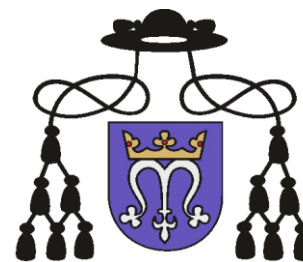

P - proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie

K – klášterní kostel sv. Kateřiny

Ranní mše sv.: Ne 9.30 hodin, Po 7.30 hodin

Večerní mše sv.: Út – Pá 18 hodin, So 17 hodin, Ne 18 hodin

ACTA PRAEPOSITURAE NOVODOMENSIS

Zpravodaj Římskokatolické farnosti - proboštství v Jindřichově Hradci

18. listopadu 2018

LITURGICKÝ (BOHOSLUŽEBNÝ) ROK JE SOUČÁSTÍ DĚJIN LIDSTVA

Liturgický (bohoslužebný) rok je souhrnem náboženských svátečních dnů a časových úseků sestavených do pevné struktury většinou v období jednoho kalendářního roku. Křesťanský liturgický rok je na světě nejrozšířenější, neboť ke křesťanství se hlásí více než dvě miliardy lidí. V průběhu křesťanského liturgického roku katolíci, pravoslavní i většina protestantských věřících postupně prožívají a připomínají si jednotlivé události Kristova života od jeho příchodu na svět až po ukřižování, vzkříšení, seslání Ducha Svatého a očekávání jeho druhého příchodu na konci času. Liturgické roky jednotlivých církví (či přesněji ritů) se zakládají na různých kalendářích, většinou na juliánském nebo gregoriánském, ale vyskytují se i případy, kdy křesťanská církev používá jako základ svého liturgického roku kalendář národní (např. stará arménská praxe). Z Bible víme, že už v dávné minulosti se izraelském národě zrodil liturgický rok, podle kterého si Židé, prostřednictvím jednotlivých svátků, dodnes připomínají „velké Boží skutky“ a určitý liturgický rok používají i vyznavači islámu a částečně i jiných světových náboženství. Vraťme se však ke křesťanství, respektive ke katolické církvi.

V západní, neboli latinské římskokatolické církvi, se církevní rok dělí na dobu adventní, vánoční, postní, svaté třídenní, dobu velikonoční a na dobu „během roku“, která se také nazývá liturgické mezidobí.

Adventní doba začíná čtvrtou nedělí před 25. prosincem a ta má pohyblivé datum v rozmezí 27. 11. až 3. 12. Je to doba, kterou křesťané, včetně katolíků, zasvěcují intenzivnější přípravě na vzpomínku prvního Kristova příchodu – adventu – na svět, když se narodil v judském Betlémě a na druhý Kristův příchod na konci věků. Období má ráz naděje, oddaného a radostného očekávání na straně jedné, na straně druhé i vážný postní ráz, jako přípravu, abychom v den soudu stáli

Po 19. 11.	P	Za pomoc Ducha Sv. pro celou rodinu	Po 26. 11.	P	Za zdraví duše i těla pro celou rodinu
Út 20. 11.	K	Za † Josefa Bednáře, Alenu Floriánovou, jejich rodiče a prarodiče	Út 27. 11.	K	Za pomoc Ducha sv. pro celou rodinu
St 21. 11.	P	Za † Jána Keňo	St 28. 11.	P	Za † Jarmilu Hřebíčkovou a rodinu
Čt 22. 11.	K	Za chrámový sbor	Čt 29. 11.	P	9.30 proboštský kostel! Za † Stanislava Krejču a celou jeho rodinu
Pá 23. 11.	P	Za † Ladislava Uhlíka, oboje rodiče a duše v očistci	Pá 30. 11.	P	Za rodinu Doležalovu, Duškovu, Janíčkovu a živé i † z těchto rodin
So 24. 11.	K	17.00 klášterní kostel! Za † Přemysla a Ludmilu	So 1. 12.	P	Za † Marii a Ľudovíta
Ne 25. 11. Slavnost Ježíše Krista Krále		P: Za farnosti K: Za † Kateřinu Bendovou, její děti a sourozence	Ne 2. 12. 1. neděle adventní		P: Za farnosti K: Za pomoc Ducha sv. pro celou rodinu

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost – proboštství Jindřichův Hradec, Kostelní 74/I, 377 01 Jindřichův Hradec ☎ 728 995 603, mail: prokop.ivo@dicb.cz

Redakce: P. Ivo Prokop, paní Eva Hejdová, pan Karel Bajer st.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení zaslaných příspěvků.

Uzávěrka příštího čísla je ve středu 28. 11. 2018.

po Kristově pravici a očištění od hříchů vešli do nebeského království. Při bohoslužbách se obvykle používá fialová barva. Doba adventní musí obsahovat čtyři neděle, nikoliv však čtyři týdny. Pokud Štědrý den, 24. 12., připadne na 4. neděli adventní, trvá doba adventní pouze tři týdny. Týden, který bezprostředně předchází Vánocům (17. – 24. prosince), je silně zaměřen na přípravu na Narození Krista. Do liturgické doby adventní spadá 6. prosince Slavnost sv. Mikuláše, hlavního patrona českobudějovické diecéze, 8. prosince Slavnost Panny Marie, počaté bez poskvrny prvotního hříchu a 22. prosince svátek Výročí posvěcení českobudějovické katedrály. Zvláště v minulosti byly v našich krajinách oblíbeny „roráty“, což je ranní votivní mše svatá k Panně Marii v době adventní, celebrowaná v bílé liturgické barvě a doprovázená starobylými adventními písněmi.

Vánoční doba začíná v předvečer slavnosti Narození Páně, už odpolední mše svatá na Štědrý den, většinou se zaměřením na rodiče s dětmi, má mít sváteční vánoční ráz. Vlastní slavnost Narození Páně (25. prosince) má zvláštní tři mešní formuláře pro vánoční mši svatou celebrowanou v noci, za svítání a ve dne. Slavností Narození Páně – Božím hodem vánočním - začíná tak zvaný vánoční oktáv, což představuje osm dní intenzivnějšího liturgického slavení vánoční doby. V něm, v neděli po Narození Páně, se slaví svátek Svaté Rodiny Ježíše, Marie a Josefa. Vánoční oktáv končí 1. ledna Slavností Matky Boží Panny Marie. Pak na 6. ledna připadá slavnost Zjevení Páně neboli Tří králů a v neděli po této slavnosti je svátek Křtu Páně, kterým končí liturgická doba vánoční. Dříve končila vánoční doba až 2. února o svátku Uvedení Páně do chrámu, lidově zvaného Hromnice, podle svící, které v ten den byly žehnány a doma rozsvěcovány při modlitbách během řádění přírodních živlů (bouře apod.) Ve vánoční době bývá zvykem vystavovat jesličky ke zbožné úctě věřících. Tam, kde jsou umístěny v zadním prostoru kostela, mohou zde zůstat do 2. února.

Do liturgické doby vánoční, kromě již výše uvedených slavností a svátků, pravidelně spadá 26. prosince svátek sv. Štěpána, prvomučedníka, svátek sv. Jana, apoštola a evangelisty (27. prosince) a svátek sv. Mláďátek betlémských (28. prosince) a v poslední den občanského roku (31. prosince) děkujeme Bohu za prokázaná dobrodíní v roce končícím a prosíme o Boží požehnání do roku nadcházejícího.

Podle liturgického kalendáře následuje první část liturgického mezidobí – viz ke konci tohoto pojednání.

Postní doba trvá 40 dnů, tak, jako Kristův půst po křtu v řece Jordánu. Začíná Popeleční středou, dnem přísného postu, zahrnuje šest postních nedělí, při čemž 6. neděle postní má název Květná, kdy si připomínáme slavný vjezd Kristův do Jeruzaléma a po ní následuje tak zvaný „Svatý týden“. Postní doba končí na Zelený čtvrtek před večerní mší svatou na památku Večeře Páně. Liturgie postní

Připojit se může každý, stačí opravdu málo. Je možné např. uspořádat společnou modlitbu za pronásledované, přečíst texty informující o tomto tématu, apod. Znakem této kampaně je rozsvícené červené světlo symbolizující krev trpících pro víru. Lze zapálit svíčky při setkání či v průvodu nebo nasvítit v tento den významnou budovu ve vaší obci červeným světlem (kostel, sloup, sochu, atd.). Naše farnost vyjádří podporu této aktivitě u Mariánského sloupu na náměstí Míru, kde bude možné od 17. hod. přidat zapálenou svíčku v červeném obalu a tichou modlitbu jako výraz sounáležitosti s lidmi trpícími a pronásledovanými pro svoji víru.

Vikariátní schůze

Setkání kněží jindřichohradeckého vikariátu se uskuteční ve čtvrtek 29. listopadu. Farníci jsou srdečně zváni na mši sv. v proboštském kostele, kterou budeme slavit společně s panem generálním vikářem Mons. Davidem Henzlem od 9.30 hod.

Večerní mše sv. v klášteře pak již nebude.

Vázání adventních věnců

Spolek Hippolyt již tradičně zve na vázání adventních věnců, které se koná v sobotu 1. prosince od 15.00 hod. v „kavárničce“ na proboštství. Jedlové chvojí bude zajištěno, dobrou náladu přineste s sebou.

Mikulášská nadílka

2. prosince se mohou těšit na ranní mši svatou především děti. Tento den, na závěr mše zaměřené na rodiny s dětmi, nás navštíví Mikuláš s anděly a bude hodným dětem rozdávat balíčky plné dobrot. Jestli máme ve farnosti zlobivější děti, pravděpodobně se před kostelem objeví také čertíci. Necháme se překvapit. Mši sv. hudebně doprovodí Petrovy klíče spolu s dětmi z farnosti. Těšíme se na vás ☺

Žehnání vánočního stromu

2. prosince se za účasti představitelů města uskuteční na náměstí Míru v Jindřichově Hradci žehnání vánočního stromu. Začátek je plánován na 18.00 hod.

Adventní duchovní obnova pro mládež

Zveme mladé lidi (nejen) z našich farností na již tradiční duchovní obnovu, kterou pořádá Deštské společenství mládeže na faře v Deštné od pátku 30. 11. do neděle 2. 12. 2018. Obnovou provede premonstrát P. Augustín Grambal z Černovic a kaplan pro mládež P. Jozef Gumenický. Bližší informace a přihlašování na FB profile deštského společenství.

Z liturgického kalendáře:

Nedělní cyklus čtení B, feriální čtení cyklus 2, první a druhý týden žaltáře v Breviáři

Neděle	18. 11. – 33. neděle v liturgickém mezidobí
Středa	21. 11. – památka Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě
Čtvrtek	22. 11. – památka sv. Cecílie, panny a mučednice
Pátek	23. 11. – památka sv. Klementa I., papeže a mučedníka
Sobota	24. 11. – památka sv. Ondřeje Dung Laca, kněze a druhý, korejských mučedníků
Neděle	25. 11. – Slavnost Ježíše Krista Krále (klášterní kostel v J. Hradci si připomíná své patrocínium – sv. Kateřinu Alexandrijskou, pannu a mučednici)
Pátek	30. 11. – svátek sv. Ondřeje, apoštola
Sobota	1. 12. – památka sv. Edmunda Kampaiana, kněze a mučedníka

Začíná nový liturgický rok – cyklus čtení C (evangelium podle sv. Lukáše)

Neděle 2. 12. – 1. neděle adventní

Oznámení:

Pouť v klášteře

V neděli 25. listopadu slaví jindřichohradecký františkánský klášterní kostel sv. Kateřiny Alexandrijské svou titulární slavnost. Na tento den však připadá Slavnost Ježíše Krista Krále. Z tohoto důvodu bude poutní mše sv. sloužena v klášteře již v sobotu 24. 11. od 17.00 hod. Mše v proboštském kostele tuto sobotu mimořádně nebude.

„Červená“ středa

Česká biskupská konference spolu s Ekumenickou radou církví v ČR a Federací židovských obcí v ČR se letos připojuje k iniciativě britské křesťanské organizace Aid to the Church in Need, která připomíná osoby pronásledované po celém světě pro jejich víru. 28. listopadu 2018 se bude v ČR poprvé slavit Červená středa (#RedWednesday); den, kdy chceme myslet na pronásledované pro víru z celého světa. Vizuálním symbolem akce je rozsvícené červené světlo.

doby nás vede k vnitřní duchovní obnově a vybízí nás k větší soustředěnosti, sebeovládání, kajícnosti a smírnému odčiňování hříchů. Postní doba připravuje katechumeny i věřící na slavení velikonočního tajemství.

Do postní doby obvykle spadá Slavnost sv. Josefa (19. března) a Slavnost Zvěstování Páně (25. března). Pokud tyto slavnosti připadnou do Svatého týdne nebo velikonočního tridua, jejich liturgická oslava se musí přeložit na nejbližším možný termín.

Svaté triduum – třídní je liturgické období, které začíná večerní mší svatou na Zelený čtvrtek, pokračuje Velkým pátkem, dnem přísného postu, kdy si připomínáme Kristovu smrt na kříži. Je to jediný den v roce, kdy se neslouží mše svatá a místo ní se uskutečňují v odpoledních či časně večerních hodinách velebné velkopáteční obřady. Posledním dnem třídní je Bílá sobota, kdy vzpomínáme na Ježíše v hrobě a to do času, kdy začínají liturgické obřady velikonoční vigílie.

Velikonoční doba. Připomínáme si Kristovo zmrtvýchvstání. Proto jsou Velikonoce vrcholem celého liturgického roku a nejstarším křesťanským svátkem. V následujících padesáti dnech sledujeme vzkríšeného Krista při jeho setkávání s apoštolou a uvědomujeme si, že základem a jádrem kázání apoštolů a sepsání evangelistů se stalo svědectví, které vydávali o Kristově zmrtvýchvstání. Doba velikonoční začíná liturgickými obřady velikonoční vigílie, slavené večer na Bílou sobotu, pokračuje přes 1. neděli velikonoční, což je Slavnost Zmrtvýchvstání Páně (Boží hod velikonoční), kterou začíná velikonoční oktáv – osm dní liturgického slavení. Ten končí 2. nedělí velikonoční, na kterou připadá svátek Božího milosrdenství. Na 40. den – to je čtvrtek po 5. neděli velikonoční – připadá Slavnost Nanebevstoupení Páně a doba velikonoční končí o 8. neděli velikonoční, 50 den po Slavnosti Zmrtvýchvstání Páně, což je Slavnost Soslání Ducha Svatého (Boží hod svatodušní), která nemá oktáv. V liturgickém kalendáři následuje druhá část liturgického mezidobí (viz níže)

Velikonoce nemají pevné datum, jsou to takzvané pohyblivé svátky, od kterých se odvozují data dalších pohyblivých svátků (Nanebevstoupení Páně, Boží hod svatodušní, Slavnost Nejsvětější Trojice, Slavnost Těla a Krve Páně, Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova). Datum Velikonoc se mění v závislosti na datu úplňku Měsíce. Slavnost Zmrtvýchvstání Páně je první nedělí po prvním jarním úplňku, při čemž první jarní den je pevně stanoven na 21. března a to bez ohledu na astronomických výpočtech jarní rovnodennosti v tom kterém roce. Nejdříve mohou Velikonoce připadnout na 22. března, nejpozději na 25. dubna.

Podle církevního práva západní církve „Každý věřící, jakmile dospěl do věku užívání rozumu, je povinen alespoň jednou za rok upřímně vyznat své těžké hříchy.“ (kán. 989 CIC). Máme tedy alespoň jednou za rok slavit svátost smíření, vyzpovídat se i z lehkých hříchů. „Každý věřící je po svém prvním svatém přijímání povinen alespoň jednou za rok přistoupit k svatému přijímání. Toto přijímání je

„povinen splnit v době velikonoční, pokud je ze spravedlivého důvodu nesplní v jinou dobu během roku.“ (kán. 920 § 1 a 2 CIC). Kdo chce více růst ve své věrnosti a lásce ke Kristu, není minimalista, a proto přijímá tyto svátosti častěji.

Liturgické mezidobí. Mimo výše uvedené liturgické doby, které mají svůj vlastní ráz, zbývá v ročním okruhu ještě poměrně dlouhá doba, zahrnující 33 nebo 34 týdnů, kdy se tajemství Kristova života a poslání neoslavuje z určitého hlediska, nýbrž spíše v celé jeho plnosti. Zvláště to platí o nedělích, při kterých mešní roucha mají zelenou barvu. Toto období se nazývá liturgické mezidobí. Liturgické mezidobí se dělí na dvě části. Ta první začíná v pondělí po svátku Křtu Páně a trvá do úterý před Popeleční středou. Vyplňuje tedy mezeru mezi dobou vánoční a dobou postní. Druhá část je podstatně delší, začíná pondělím po Slavnosti Seslání Ducha Svatého a končí sobotou před první nedělí adventní a tak vyplňuje mezeru mezi dobou velikonoční a dobou adventní. První nedělí druhé části liturgického mezidobí je Slavnost Nejsvětější Trojice, poslední nedělí s proměnným datem je Slavnost Ježíše Krista Krále, po které následuje 1. neděle adventní – kruh křesťanského liturgického roku, který je součástí dějin lidstva, se tak uzavírá – a můžeme se vrátit na začátek tohoto pojednání.

„Kriste náš, včera i dnes a na věky věků všech, ty jsi Bůh, Spasitel sám, vládneš času i dějinám. Chválen buď, Pane, od lidí všech, již s námi jdeš dva tisíce let. Kéž s námi stále zůstáváš, Cesto, Pravdo, Živote náš! Amen. Aleluja! (hymna Velkého jubilea, český překlad Otec biskup Josef Hrdlička)

podle knihy Tretera – Horák: „Církevní právo“ a jiné literatury zpracoval K.B.

Několik slov k zamyšlení na začátku nového liturgického roku

Bratři a sestry, začínáme nový liturgický rok. Druhý vatikánský koncil otevřel širší možnosti zapojení laiků do liturgie v podobě lektorátu a akolytátu. Služebníci církve tedy nejsou jen jáhni, kněží a biskupové, ale též laici vyznačující se duchem služby. Patří mezi ně též kostelníci, ministranti, lektoři, akolyté, varhaníci, regenschori, schola, chrámový sbor, žalmista, komentátor. Přáním našich duchovních je zapojit do posvátné liturgie při mši svaté více věřících (laiků). Jedná se hlavně o lektory a ministranty ale i ostatní služby. Nebudme jen pasivními křesťany, kteří si splní jen účast na mši svaté v neděli, ale zapojme se aktivně do slavení mše svaté.

Lektor (z latinského slova lector – čtenář, předčítající). Lektor Božího slova je ten, kdo čte Boží slovo v liturgii, tzn. při slavení mše sv. a jiných náboženských obřadech. Lektorskou službu vykonává člověk z řad laiků. Služba lektora vyžaduje interpretační schopnost a dovednost. Služba lektora vyžaduje, aby on sám

čtenému slovu rozuměl, respektoval ho a druhým lidem na svém životě ukazoval, jak je slovo Boží účinné. Měl by se vzdělávat v oblasti duchovní i rétorické. V naší farnosti bychom přivítali nové zájemce o lektorskou službu ale i ostatní služby. Nebojte se přihlásit u našich kněží. V mnoha farnostech funguje pravidelný rozpis lektorů

pro čtení Božího slova o nedělích. Mohou to být muži i ženy, kteří se budou střídát při čteních, aby to nebylo jednotvárné.

V naší farnosti máme i několik společenství, která jsou otevřená i ostatním zájemcům ať jsou to: modlitby matek, modlitby mužů, spolek Hippolyt, hnutí fokoláre, chrámový sbor, mládež a ještě další.

K zamyšlení by též stálo utvořit nějaká uskupení (již dříve to zde bylo), která by se starala o čistotu našeho farního kostela, vyprání liturgického prádla a ostatní potřebné věci. Nemáme kostelníka, který by tyto věci organizoval. Nečekejme, až nás pan vikář požádá a vyhlásí brigádu na úklid celého kostela. Kostel je třeba uklízet průběžně každý týden.

Jaroslav Jizba

Úkoly Božího lidu při mši svaté

Člověk je nejen duše, ale i tělo. Stejně držení těla, které mají zachovávat všichni účastníci mše svaté, je znamením jednoty členů křesťanského společenství, shromážděných k posvátné liturgii. Proto je důležité vnímat co, jak a proč konáme při liturgii. To je osobní aspekt mého zapojení do prožívání bohoslužby. Ale nejsem tu sám, stojíme před Bohem jako společenství, jako jeho lid – proto je důležité určitá gesta a postoje sjednotit, aby jakási vnější nejednotnost a individualismus nerozbíjela navenek proklamovanou jednotu.

Jaroslav Jizba

K liturgickým postojům

Prosíme všechny, kterým v tom nebrání zdravotní stav, aby respektovali liturgické postoje římskokatolického obřadu a při třech hlavních liturgických modlitbách (kněz je pronáší jménem celého lidu s rozepjatýma rukama) – při modlitbě dne, modlitbě nad dary a modlitbě po sv. přijímání stáli. Platí to i pro závěrečné požehnání. Není to výmysl místního kaplana, ale postoj vyžadovaný Římským misálem. Místní biskup Mons. Vlastimil Kročil si přeje, aby se tento postoj dodržoval při bohoslužbách ve všech farnostech diecéze. Další postoje vysvětlíme v příštích číslech Zpravodaje.

P. Jozef Gumenický